

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt
uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

IMIĘNA RZYMSKIE.
Dziś Anastazy Panny.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 12.
miesięczne złp. 3.

IMIĘNA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Wiaroslawa.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godz:	Barometr do 00 R red w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepla podług Réaumur'a	Psychro- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowie- trzne i różne uwagi.
7	27 ⁵ 633	— 0 ⁰ , 4	1 ⁰ , 94	Pl. Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
12	4, 068	+ 7, 4	1, 69	" "	Chmury	
26 3	3, 848	+ 8, 5	2, 00	Południowy słaby	" "	
9	3, 608	+ 5, 4	1, 75	Pł. Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz

K R A K Ó W.

Podpisany, członek towarzystwa strzelec-
kiego, w zamiarze przyczynienia się równie
ze swej strony do pomnożenia funduszu na
opatrzenie ubogich żywnością, ma honor za-
wiadomić Prześwietną i łaskawą Publiczność
iż w przyszły poniedziałek to jest d. 2 mar-
ca r. b. w salach resursowych w rynku pod
L. 457 da Bal z tańcami, przeznaczając do-
chód z niego na cel wyżej wspomniany. Imie-
niem przeto nieszczęsnych wsparcia tego w ob-
ecnym czasie tak bardzo potrzebujących, podpi-
sany śmie wnieść prośbę o liczne zgromadzenie,
ufny będąc, iż Łaskawa Publiczność ofiarę
tę podpisanego dla cierpiącej ludzkości, mile
przyjąć a tem samem ją urzeczywistnić raczy.

Jan Stühling.

Cześć Polityczna.

WIADOMOŚCI Z W CZORAYSZEY POCZTY.

PARYŻ 12 Lutego. Jeneral Sebastiani strawił dziś całe przedpołudnie w Tullieryach, na odebraniu ostatecznych instrukcyi. Dwaj sekretarze poselstwa będą mu towarzyszyć do Londynu.

Dzisiejszy Monitor donosi tylko o spra-
wach hiszpańskich co następuje: »Gdy 5. ba-
talijonów karlistowskich rozpoczęły na nowo
blokade Elizondy, przybył temu miastu dnia
7 na pomoc pułkownik Oceana w 2000 ludzi.
Po uczynionym ataku, wskutku którego po-
wstańcy wszystkie siły swoje przeciw niemu
zebrali, usadowił się we wsi Ziga, gdzie o-
czekuje na posiłki od Miny. — Jakoż dnia
10 przybyło mu 300 ludzi.» — Ozwycięztwie
zaś domniemaném krystynów nad karlistami,
w potyczce pod Arquijas pomiędzy Lorenzem i
Zumalacarreguy, o której wypadku (po upłynio-
nych 8 dniach,) nie jeszcze sądzić niemożna,
obie strony przypisują sobie zwycięztwo.»

Na dzisiejszemy gieldzie obiegaly pogłoski
rozmaitego rodzaju. Mówiono szczególnie
o żywych rozruchach w Metz, które podług
jednych, zayść miały pomiędzy uczniami szko-
ły politechnicznej, podług drugich między
wojskiem i ludem. Bliższego nic niewie-
dziano, wszyscy jednak zgodzali się na to,
że to zaburzenie przytłumione zostało. —
Prócz tego, rozpuszczono na gieldzie niektó-
re wieści niepomyślne dla rządu hiszpańskie-

go. — Głoszono, że Zumalacarreguy odebrał znaczny transport pieniędzy krystynom, że twierdza Elizonda uyrzała się bydź przymuszoną do kapitulacji, że nakoniec w Madrycie i Saragossie nowe rozruchy miały miejsce. Co się tyczy ostatniey pogłoski, ta zdaje się w części potwierdzać. — Naynowsze doniesienia z Madrytu, dochodzą do dnia 5 lutego, podług osnowy tych, spokojność panowała w stolicy. Przeciwnie listy z Saragossy pod dniem 4 donoszą, że w mieście tém pospólstwo zebrawszy się na placu S. Magdaleny wyrzuciło posąg Ferdynanda VII z niży, a to miejsce położyło kamień konstytucyjny. Przy odesięciu gońca na dniu 4 nieprzedsiewzięli tam jeszcze władze żadnego kroku stanowczego dla uśmierzenia rozkiełznanéy swawoli.

Śmierć plebana Merino, zdaje się potwierdzać; przynajmniéy donoszą z Bajonny pod dniem 8 że dnia 26 stycznia umarł naturalną śmiercią we wsi Gurriel w Kastylii.

Przedwczoray był wielki obiad dyplomatyczny u księcia Orleans, na którym znajdowali się książęta Esterhazy i Galiczyn, tudzież hrabia Appony; — był to zarazem festyn pożegnalny dla hrabiego Sebastiani.

Dziennik *Renovateur* zawiera: »Transport prowadzony przez generała Jaureguy, jak już donieśliśmy, w okolicy Bergara przez karlistów napadnięty został; — dnia 3. potyczka nierozstrzygnioną została, ale nazajutrz dnia 4 Jaureguy i Espartero, ze stratą do Villafrańca odpędzeni zostali. Dnia 5 bitwa rozpoczęła się na nowo. Lorenzo przybył na pomoc obudwom powyższym generałom, lecz posiłki które im przyprowadził, przewlokły tylko zupełną klęskę krystynów. — Zumalacarreguy dowodził osobiście, i długo chwiałe się zwycięztwo wypadło na jego stronę. Listy udzielone nam w téy mierze donoszą, że dnia 6 nieprzyjaciel uchodził na wszystkie strony, i cały transport wpadł w moc Zumalacarreguy. Niemiano jeszcze czasu, wydania urzędowego buletynu; kilka dni może jeszcze zeydzie, dopóki odbierzemy bliższe szczegó-

ły; atoli powtarzamy tu, że wypadek tego bardzo ważnego zwycięztwa, na stronę Don Carlosa, niepodpada już najmniejszém wątpliwości.»

Dziennik *National* powiada: »Rozruch w Saragossie, nastąpił zaraz po odkryciu spisku karlistowskiego w pólku gwardyi królewskiej, stojącym tam osadą. — Gdyby reszta Arragonii poszła za tym przykładem, i poruszenia stolicy téy prowincyi poparła, to mianoby powstanie republikańskie tuż obok karlistowskiego. W cóżby na ten czas obrócił się statut królewski i *juste milieu*?

Dnia 13 Lutego. Jenerał Sebastiani czyni już wszelkie przygotowania do odjazdu, który ma nastąpić jutro. Mówią, że oczekuje tylko na depesze z Neapolu, których osnowę przed wyjazdem chce wiedzieć.

Legitymiści obchodzili dziś rocznicę zamordowania księcia Berry, żałobném nabożeństwem po wielu kościołach paryskich. Policya nieprzeszkadzała im wcale.

Dzisiejszy *Monitor* zawiera z Hiszpanii następujące tylko wiadomości: »Dnia 4 wyruszył Mina z Pampeluny na czele 400 (może 4000?) ludzi. Dnia 5 znajdował się w Tafalla i poszedł w kierunku Caporosa, dla zasłony transportu oczekiwanego z Tudeli. (Byłby to tylko spacer i bardzo śmieszny; bo jakże sobie wystawić inaczéy wodza naczelnego który z 400 ludźmi idzie zasłaniać jakiś transport?.. jakby nie miał pod ręką żadnego już podpólkownika lub majora, do tak drobnéy wyprawy...) Tegoż dnia Linaros odebrał od niego rozkaz, udania się z Lumbiers do Aoyz. Dywizye stały pod Lezmą. O potyczce pod Urquijas niemiano żadnéy wiadomości. Dnia 8 rozkazał Mina jenerałowi Lorenzo, udać się z Los Arcos do Elizondy.»

Podczas gdy listy od granicy hiszpańskiej doniosły tu, (do Paryża,) że Zumalacarreguy pobitym został d. 4 pod Urquijas przez wojsko Lorenza, legitymiści tuteysi przybili na giełdzie buletyn wodza powstańców, w którym tenże przypisuje sobie zwycięztwo.

„Obligacye hiszpańskie, które na rozgłos

puszczony w giełdzie o zaburzeniach w Madrycie, były nieco spadły, znowu dziś podniosły się, skoro powyższa wieść okazała się bezzasadną. — Przeciwnie pogłoska o mniemanem zniknięciu Don Miguela z Rzymu, wywarła szkodliwy wpływ na obligacje portugalskie.

Dnia 14 Lutego. Dzisiejszy *Journal de Paris* zbija zupełnie, i za zmyśloną przez spekulantów na papiery podaje, rozpuszczoną przedwczoraj na giełdzie pogłoskę, o zaburzeniach w Metz.

Dziennik *Konstytucjonista* chce w mówić w swoich czytelników, że mu wiadome są instrukcje generała Sebastianiego, jadącego w poselstwie do Londynu, i występuje z krytyką na ministrów, z której właśnie najlepiej widać, że nic niewie, i choruje na brak materiałów do zapełniania swych kolumn. — Między innemi dosyć zabawnie utrzymuje, że poselstwo to, jest tylko zagrożeniem dążności rewolucyi lipcowej, — o której już dziś sami francuzi zapomnieli.

Listy z Bajonny pod dniem 9 twierdziły, że potyczka dnia 4 pod Arquijas, wypadła na korzyść krystynów. Woyska królowej, składające się z kolumn generałów Lorenzo, Oraa i Barrena, ze świtem dnia uderzyć miały na karlistów. Bitwa miała długi czas być wątpliwą, atoli dwa działa zatoczone przez generała Lorenzo, miały ją rozstrzygnąć. Użyte w naykorzystniejszej pozycji w największy nieład wprawily powstańców i zrzuciły pomiędzy niemi okropny rozlew krwi; 300 zabitych legło na placu; liczba rannych wynosić ma do 500, a 50 ludzi, tudzież mnóstwo karabinów i amunicyi dostało się zwycięzcom. Zumalacarreguy znajdował się w téj bitwie na czele 9 batalijonów. Lorenzo miał mieć 140 zabitych a 260 rannych. — Tymczasem dziennik ministerjalny *Journal de Paris*, także podług listów prywatnych z Bajonny, utrzymuje, że Zumalacarreguy, miał tylko trzy batalijony, które osadziły Zunegę, Urbiso i Alawę. (Sądząc po szczupłości batalijonów hiszpańskich, skoro podług powyższego podania utracił aż 850 ludzi w zabitych, rannych i do niewoli wziętych, więc tylko sam z kilkunastu musiałby uciec zjtego festynu.) — Kolumny generałów Lorenzo, Oraa i Borrena, stały w Stanta-Cruz

i Arquijas. — Taż sama listowność prywatna, donosi daléj: »Dnia 8. batalijony Nawarry 5. 7. i 9. napadnione zostały przez kolumnę generała Ocana. Potyczka była żywa. O 2 po południu, bronili się jeszcze karliści, późniéj jednak cofnęli się do gór Echalar. Zapewniają, że zostawili na placu 90 zabitych, pomiędzy któremi znajdował się kapitan 7go batalijonu. Ocana miał tylko stracić 18 ludzi. Karliści byli przez dwie godziny ścigani. Sądzą że się udali do Janci.— Prowincya Biskaja, ogłoszona jest przez generała Espartero, za będącą w stanie oblężenia.

Dzienniki lugimistyczne, nie dziś natomiast niedonoszą od granic hiszpańskich. Tylko sam *Renovator* zawiera co następuje: »Listowność nasza od granic, niedonosi nam nic nowego. Krystyni, rozpuścili buletyn o potyczce pod Arquijas, w którym przypisane jest zwycięstwo generałowi Lorenzo; lecz buletyn ten, niema żadney barwy urzędowej. Należy nam oczekiwać urzędowych doniesień, zanim będziemy w stanie, udzielić szczegóły tej potyczki. Wypadek jey atoli, jak już poprzednio donieśliśmy, był pomyslny dla karlistów, skoro opanowali cały transport, zawierający w sobie, 3000 mundurów, wszelkiego rodzaju zapasy wojenne i żywności, i 1,000,000 franków w gotowiznie. (!!!)

Dziennik *Indicateur de Bordeaux*, zawiera pogłoskę, że znany generał Llauder skutkiem wydarzeń madryckich dnia 18 stycznia, jadąc na powrót do Barceliony, dostał w drodze pomieszania zmysłów.

Dziennik włoski *Trombeterio* donosi z Rzymu pod dniem 4 co następuje: »O niczem więcej niemówią w mieście naszym, jak tylko o nagłym wyjeździe Don Miguela. Dokądby się udać miał niewiadomo, i z tego powodu, szczególniejszego rodzaju rozchodzą się tu pogłoski.»

Dnia 15 Lutego. Jeneral Sebastiani wyjechał nakoniec wczoraj do Londynu, w towarzystwie Pana Bourgenay jako pierwszego sekretarza poselstwa i P. Boullay, który z nim jedzie jako sekretarz prywatny.

Xiąże Esterhazy poseł austriacki przy dworze londyńskim, ma dziś wieczór odjechać na miejsce swego przeznaczenia.

Xiąże Lubecki i xiąże Galiczyń odbywają od kilku dni liczne konferencye z PP. Rigny Simon i Mounier,

Wczoraj przybył istotnie kuryer spodziewany z Neapolu i przywiózł depesze, na które oczekiwał brabia Sebastiani.

Constitutionnel utrzymuje, że układy dotyczące się ustąpienia z Ankony woysk fran-

ciuzkich, tak dalece są już posunięte, że woyska te w miesiącu maju powrócą do Francyi.

Dziś zaczął wychodzić na nowo dziennik *Figaro* żadnemu stronnictwu niepodległy.

Dziennik *Latarnia bajonńska* z d. 10 zdaje się potwierdzać klęskę powstańców karlistowskich pod Arquijas dnia 4 b. m. i podaje stratę ich, (już wyżej umieszczoną) w zabitych na 320, ranionych 500 a wziętych do niewoli 56. (rożnica powiększająca o 26) woysk zaś królowey w zabitych na 160 a ranionych na 240.

Listy z Bajonny pod dniem 10 donoszą: »Kolumna pod dowództwem generała Oraa, która miała dać odsiecz Elizondzie, napadniętą została przez siły przewyższające karlistów, udało się atoli generałowi bez wielkiej straty woyska swoje skoncentrować we wsi Riga, (patrz wyżej *Ziga*, bo to jest ta sama wiadomość,) gdzie w oczekiwaniu posiłków z Pampeluny, oszańcował się. Niektóre oddziały woysk powstańców, zbliżyły się do Bilbao, Espartero gotuje się do ich odcięcia.» Żadnych innych wiadomości niemamy od granic hiszpańskich;— o tych zaś wszystkich wypadkach licząc od 1 lutego, nieogłoszono w Paryżu żadney depezy telegraficznej; co dowodzi matematycznie jedno z dwoyga, że albo potyczki dnia 3 4 i 5 były tylko utarczkaniami bez znaczenia, — albo że krystynom bardzo źle się powodzi.

Dnia 16 Lutego. Xiążę Esterhazy wyjechał wczoray do Londynu.

Minister spraw zagranicznych odebrał dziś o 4 z rana depezę z Londynu, zapowiadając przyjazd hrabiego Medem, który ma tylko trzy miesiące bawić w Paryżu, a potem przez innego posła Rossyjskiego zastąpionym zostanie.

Wiadomości od granic donoszą, że generał Mina stanął znowu na czele woyska, (Już to jest 8my raz.),— i trzyma powstańców na szachu.— Obie strony mówi *Indicateur de Bordeaux* z dnia 13 ograniczają się od kilku dni, na uważaniu jedna drugiej.— Podobieństwo jest, że taki stan rzeczy potrwa jeszcze do wiosny.

LONDYN 13 Lutego. Przedwczoray odbyła się, znowu trzy godzinna rada gabinetowa.

Rozgłoszone punkta przedugodne niesnasków domowych w Hiszpanii, ogłasza dziś *Times*, jako wiadomość niemającą dotąd żadney powagi.

Dnia 17 Lutego. Wczoray przybył do Dover generał Sebastiani poseł francuski z

licznym orszakami i wysiadł w przygotowanym dla siebie gmachu.

Dotychczasowy sprawujący interessa rossyjskie przy naszym dworze, hr. Medem z tąd wyjechał przedwczoray na nowe swe przeznaczenie do Paryża.

Mnóstwo członków parlamentu zjeżdża się ciągle do Londynu;— otwarcie izb, ma nastąpić w przyszły czwartek mową od tronu.

Uderzającą rzeczą jest, że O'Connel, który był dawniey mawiał; iż nigdyby od króla żadnego urzędu nieprzyjął, wynurzył się teraz w mowie, którą miał na pewnym zgromadzeniu torysów, że jeźliby nastąpiła kiedy zmiana ministrów w duchu reformy, gotów jest przyjąć urząd w gabinecie.

Dziennik *Albion* utrzymuje, że w pływ O'Connela znacznie się teraz zmniejszył, i że gdyby jego wybór w Dublinie uznany został za nieważny, (to jednak dotąd nienastąpiło, jak przez omyłkę wczoray donieśliśmy,) niemógłby teraz spodziewać się powtórnego wybrania. Mówią, że zamiarem jego jest na podobny wypadek, podać się na kandydata w hrabstwie Leuth.

Pan O'Connel spodziewany dziś jest w Londynie.

FRANKFORT nad Menem 12 Lutego. Odebraliśmy tu wiadomość w drodze nadzwyczajney z Hiszpanii, że Zumalacarreguy odniósł wielką korzyść nad El. Pastorem (Jaurreguy). Bitwa zaszła pod Bergorą, (ta sama co pod Arquijas) i trwała dwa dni. El Pastor był przymuszony uchodzić do Villafranka. Cały konwoy przez woysko jego prowadzony, dostał się w ręce karlistów.

(G. P. S.)

TEATR NARODOWY.

Zapowiedziana melodrama *Aladyn*, dla niewykończenia dekoracyj, dopiero w niedzielę daną będzie. Dziś natomiast wyborna komedya hr. Fredry pod tytułem: *Przyjaciele* i balet pod tytułem: *Bednarze*.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Dnia 26. — 27. Lutego.

Lisowski Ob. z Polski.— Kurtz Dominik z Polski.— Wolicki Jan z Polski.— Woycikiewicz Andrzej z Galicyi.— Beblo Samuel z Galicyi.— Bontani Jan z Polski.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Wnenk Marcin do Polski.— Czaplicki Ignacy Ob. do Polski.— Łoniewski Jan do Polski.— Rudkowski Marcin do Polski.